

KWARTAALMONITOR

OCT- Q2 2026

DIGITALE ECONOMIE

KWARTAALMONITOR DIGITALE ECONOMIE 2026

COLOPHON

Informatie

T. @dutchdatacenter
E. info@dutchdatacenters.nl
W. <http://www.dutchdatacenters.nl/>

Bijdrage

Peter Vermeulen (Pb7)

Marketing & Design

Zoë Derksen
Asha Garib
Tijn Gerhards

Beschikbaarheid

Our publications are free to download on
www.dutchdatacenters.nl
www.dutchcloudcommunity.nl
www.partnernavigator.com ©2026

Editie

Editie 9 - Oct Q2, 2026

Gebruiksvoorwaarden en disclaimer

De Kwartaalmonitor Digitale Economie (hierna: 'het Rapport') bevat informatie en data samengesteld en/of verzameld door PB7, Rabobank, Dutch Cloud Community en Dutch Data Center Association (naar alle informatie en data wordt hierna verwezen als 'Data'). Hoewel deze partijen zich inspannen om ervoor te zorgen dat de samengestelde/verzamelde Data nauwkeurig wordt weergegeven in het Rapport, verstrekken de partijen de Data zoals deze beschikbaar is en zonder enige vorm van garantie met betrekking tot de inhoud of volledigheid.

De bovengenoemde partijen zijn nooit aansprakelijk voor enig gebruik of vertrouwen op de Data, inclusief, maar niet uitsluitend, voor enige interpretatie, beslissing of andere actie gebaseerd op de Data in het Rapport. Het kan zijn dat andere partijen belang hebben bij een deel van de Data in het Rapport. PB7, Rabobank, Dutch Cloud Community en Dutch Data Center Association staan er op geen enkele manier voor in of garandeert dat het eigendom en controle heeft op alle rechten met betrekking tot de Data en deze partijen zijn niet aansprakelijk tegenover gebruikers voor claims tegen gebruikers door derden in verband met het gebruik van enige Data.

PB7, Rabobank, Dutch Cloud Community en Dutch Data Center Association staan op geen enkele manier garant en bekrachtigen op geen enkele manier de producten of services van derden gebaseerd op de Data, het materiaal of de inhoud/ verwijzingen naar inhoud van het Rapport.

INHOUDSOPGAVE

01. TWEEDE KWARTAAL 2026

- 1.1. Hoe werkt het? | 04
- 1.2. Belangrijkste Bevindingen | 05
- 1.3. Digitale Economie Index Nederland | 08
- 1.4. Dashboard | 10

02. DIGITALISERING

- 2.1. Betalingen | 11
- 2.2. Gebruik Publieke Cloud | 13
- 2.3. Artificiële Intelligentie | 14
- 2.4. ICT Beroepen | 15

03. DE DIGITALE SECTOR

- 3.1. Bedrijvendemografie | 16
- 3.2. Prestaties | 17
- 3.3. Vooruitzichten | 19

04. DIGITALE INFRASTRUCTUUR

- 4.1. Connectiviteit | 21
- 4.2. Datacenters | 24
- 4.3. Cloud & Hosting | 25
- 4.4. Security | 26

05. OVER DE KWARTAALMONITOR DIGITALE ECONOMIE | 28

06. DEFINITIES | 30

01.

TWEEDE KWARTAAL 2026

Welkom bij de tweede editie van de derde jaargang van de kwartaalmonitor van de Nederlandse digitale economie. In deze monitor wordt inzicht geboden in de prestaties van de Nederlandse digitale economie in het afgelopen kwartaal. We kijken daarbij naar de prestaties en vooruitzichten van de digitale sector, de ontwikkeling van de digitale infrastructuur, en de impact daarvan in de brede economie.

1.1.

HOE WERKT HET?

In de kwartaalmonitor Digitale Economie brengen we de voortgang van de digitale economie in kaart van kwartaal op kwartaal. Met de digitale economie doelen we op dat economische activiteiten die worden uitgevoerd via digitale technologieën, met name internet. Dit omvat handel, communicatie, diensten en productie die mogelijk worden gemaakt door digitale platforms en netwerken, waarbij we ook naar de faciliterende bedrijvigheid kijken, de digitale sector. We maken daarbij in deze monitor een onderscheid tussen digitalisering, digitale sector en digitale infrastructuur:

- Met **digitalisering** doelen we op het gebruik van digitale technologie en de impact daarvan op de prestaties van organisaties.
- Met de **digitale sector** kijken we naar de IT en telecommunicatiebedrijven die dit faciliteren.
- En met de **digitale infrastructuur** kijken we specifiek naar connectiviteit (van zeekabel tot antenne), datacenters, cloud en hosting.

We hanteren een verzameling kwantitatieve indicatoren die, in bijna alle gevallen, ieder kwartaal beschikbaar zijn. In de meeste gevallen hebben deze data betrekking op het afgelopen kwartaal, maar in sommige gevallen lopen ze een kwartaal achter. Deze komen zoveel mogelijk uit openbaar beschikbare bronnen. De verzameling van indicatoren biedt een krachtige vinger aan de pols van de prestaties van de digitale economie op kwartaalbasis. Deze gegevens worden aangevuld met beknopte analyses en enkele voorbeelden.

1.2.

BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

In het tweede kwartaal van 2026 versnelde de Nederlandse digitale economie duidelijk. De Digitale Economie Index Nederland (DEIN) steeg van 116 naar 124 punten, het hoogste niveau in de reeks. De stijging is breed gedragen: zakelijke publieke cloudbestedingen namen sterk toe, zo ook het aantal werkenden in ICT-beroepen (+5,6%) en de beschikbare colocationcapaciteit. Tegelijkertijd bleef de ontwikkeling binnen de digitale sector zelf afwijkend: de toegevoegde waarde groeide met 3,8% naar € 13,6 miljard, maar het aantal werkzame personen liet een behoorlijke daling zien.

Het tweede kwartaal en de weken daarna werden daarnaast gekenmerkt door een verdere versnelling van AI-investeringen en door het concreter worden van digitale soevereiniteit en weerbaarheid. De voorgenomen overname van Solvinity door Kyndryl werd in mei verboden en in juni koos Logius voor een nieuwe aanbesteding van het DigiD-platformbeheer via de Aanbestedingswet Defensie- en Veiligheid. In juli startte de EU de formele aanbesteding voor maximaal zeven AI Gigafactories, terwijl Nederland kiest voor een meer marktgedreven benadering. Ook cybersecurity verschoof van voorbereiding naar uitvoering: de Cyberbeveiligingswet en de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten traden enkele weken na het tweede kwartaal in werking.

Samengevat zien we de volgende ontwikkelingen in de drie digitale domeinen:

- **DIGITALISERING** blijft de sterkste groeimotor. De zakelijke uitgaven aan publieke cloud stegen, onder invloed van AI, naar circa € 3,17 miljard, 20,9% meer dan een jaar eerder, waarbij IaaS kwam uit op € 1,23 miljard. Ook het aantal werkenden in ICT-beroepen nam beduidend toe, met 5,6% tot 599.000. Opvallend is dat het aantal ICT-professionals in de brede economie sterk groeit, terwijl het aantal werknemers binnen de digitale sector vrijwel stabiel blijft. ICT-expertise verspreidt zich daarmee verder over andere sectoren.

- De **DIGITALE SECTOR** laat, net als in het eerste kwartaal, opnieuw een opvallend gemengd beeld zien. De toegevoegde waarde groeide met 3,8% naar € 13,6 miljard, ruim boven de groei van de Nederlandse economie als geheel. Tegelijkertijd daalde de werkgelegenheid met 5,2% tot 361.000 werkzame personen. Het aantal werknemers bleef met circa 316.000 vrijwel stabiel, waardoor de daling vooral bij zelfstandigen zit. De combinatie van hogere output en minder werkenden wijst op een sterke stijging van de gemeten arbeidsproductiviteit. Daarbij speelt vooral de sterke afname van het aantal zelfstandigen een rol; het aantal werknemers bleef relatief stabiel. Ook automatisering, cloud en AI kunnen bijdragen aan een hogere productiviteit.
- De **DIGITALE INFRASTRUCTUUR** groeide eveneens. Het uitgaande verkeer via AMS-IX kwam uit op 9,49 exabyte (+9,0% jaar-op-jaar) en bereikte in april voor het eerst een piek van 15 Tb/s. De Nederlandse colocationmarkt groeide naar circa 935 MW operationeel IT-vermogen (+6,6%). De vraag naar cloud- en AI-capaciteit versnelt echter veel sneller dan fysieke capaciteit kan worden gerealiseerd, waardoor stroomaansluitingen, vergunningverlening en geschikte locaties steeds bepalender worden.

De rode draad in het tweede kwartaal van 2026 is daarmee een verdere ontkoppeling tussen digitale vraag en traditionele groeifactoren. Cloud, AI-compute en dataverkeer versnellen, terwijl de digitale sector meer economische waarde creëert met minder werkzame personen. Tegelijkertijd maakt de snelle groei van AI de fysieke en strategische randvoorwaarden zichtbaarder: toegang tot rekenkracht en elektriciteit, cybersecurity en zeggenschap over kritieke digitale infrastructuur worden steeds belangrijker voor het Nederlandse verdienvermogen.

BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN

In het tweede kwartaal van 2026 en de weken daarna kwamen verschillende ontwikkelingen samen die de Nederlandse digitale economie structureel beïnvloeden. AI-investeringen versnelden opnieuw, Europa zette met de Cloud and AI Development Act en de aanbesteding voor AI Gigafactories sterker in op eigen compute- en cloudcapaciteit, en in Nederland kreeg digitale soevereiniteit concrete gevolgen voor leverancierskeuzes en aanbestedingen. Tegelijkertijd trad het nieuwe NIS2/CER-regime in werking en bleef het aantal DDoS-aanvallen op een historisch hoog niveau.

Europese AI-infrastructuur: van plannen naar aanbesteding

De Europese Commissie presenteerde op 3 juni de Cloud and AI Development Act (CADA). Het voorstel moet investeringen in cloud- en AI-infrastructuur versnellen, onder meer door de voorwaarden voor datacenterontwikkeling te verbeteren en een Europees kader voor cloud- en AI-soevereiniteit te introduceren. Op 30 juli volgde de formele aanbesteding voor maximaal zeven AI Gigafactories. De EU en lidstaten kunnen hiervoor maximaal € 10 miljard aan publieke financiering inzetten, waarmee ten minste € 20 miljard aan private investeringen moet worden gemobiliseerd.

AI Factory Groningen en Nederlandse AI-compute

Ook de Nederlandse AI Factory in Groningen ging verder richting uitvoering. De AI Factory bestaat uit een expertisecentrum en een AI-geoptimaliseerde supercomputer en vertegenwoordigt een totale investering van ruim € 200 miljoen van Rijk, regio en Europese Commissie. Daarmee krijgt Nederland publiek toegankelijke AI-rekencapaciteit voor bedrijven, kennisinstellingen en overheden. Het project moet nadrukkelijk worden onderscheiden van de veel grotere AI Gigafactories, die meer dan 100.000 geavanceerde AI-processors kunnen omvatten.

Voor AI Gigafactories kiest het kabinet vooralsnog voor een marktgedreven benadering: Nederland reserveert geen grote publieke afname van rekencapaciteit, maar wil

private initiatieven faciliteren via de randvoorwaarden. Dat sluit aan bij private plannen die inmiddels concreter worden. Zo kondigde VOLT in juli samenwerkingen met Dell Technologies en NorthC aan voor een Nederlandse AI Cloud als eerste stap richting een mogelijk veel grotere AI-infrastructuur in Rotterdam¹.

Digitale soevereiniteit krijgt concrete gevolgen

Digitale soevereiniteit ontwikkelde zich in het tweede kwartaal van een beleidsmatig discussiepunt tot een concreet economisch en strategisch vraagstuk. Op 26 mei werd de voorgenomen overname van Solvinity door het Amerikaanse Kyndryl verboden na toetsing onder de Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames. Solvinity is leverancier van het infrastructuurplatform waarop een deel van de voorzieningen van Logius, waaronder DigiD, draait. DigiD en de andere voorzieningen zelf blijven eigendom en verantwoordelijkheid van Logius. De casus maakte zichtbaar dat eigendom en zeggenschap over leveranciers van kritieke digitale infrastructuur inmiddels expliciet als nationaal veiligheidsvraagstuk worden behandeld.

Een week later kreeg dit een praktisch vervolg. Logius kondigde aan de nieuwe aanbesteding voor het platformbeheer achter DigiD via de Aanbestedingswet Defensie- en Veiligheid uit te voeren, waardoor meer mogelijkheden bestaan om nationale veiligheidsrisico's mee te wegen. De huidige overeenkomst met Solvinity loopt uiterlijk tot augustus 2028.

AI-investeringen verschuiven het IT-budget

De sterke groei van AI begint ook zichtbaar te worden in de verdeling van IT-budgetten. De mondiale cloudinfrastructuurmarkt kent een stevige versnelling: AWS groeide met 37%, Azure met 43% en Google Cloud zelfs met 82%. Neocloud CoreWeave zag de omzet meer dan verdubbelen. De cijfers illustreren dat AI niet alleen extra IT-bestedingen genereert, maar een steeds groter deel van de groei naar compute- en cloudinfrastructuur trekt.

Dat kan ten koste gaan van andere IT-budgetten. IBM meldde in juli dat klanten in de laatste weken van juni investeringsbudgetten verschoven naar servers, storage en geheugen om schaarse infrastructuur veilig te stellen. Tegelijkertijd leidden snel veranderende cybersecurityrisico's tot extra aandacht en uitgaven. Dit past bij een breder patroon waarin AI-infrastructuur, data en security een groter deel van het beschikbare budget opeisen.

NIS2 en CER daadwerkelijk van kracht

Na goedkeuring door het parlement traden op 15 augustus 2026 de Cyberbeveiligingswet en de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten in werking. Daarmee zijn de Europese NIS2- en CER-richtlijnen in Nederland geïmplementeerd en gelden voor duizenden organisaties nieuwe eisen op het gebied van cybersecurity en weerbaarheid.

De gevolgen reiken verder dan organisaties die rechtstreeks onder de wetgeving vallen. Zij moeten ook rekening houden met risico's in hun toeleveringsketen en kunnen daardoor hogere beveiligingseisen stellen aan leveranciers.

Ook mkb-bedrijven kunnen hiermee te maken krijgen: onvoldoende cyberweerbaarheid kan daarmee niet alleen een veiligheidsrisico zijn, maar ook gevolgen hebben voor het verkrijgen en behouden van klanten.

Voor de digitale sector is dit bijzonder relevant. Cloud-, hosting-, netwerk- en datacenterleveranciers spelen een belangrijke rol in kritieke ketens. In combinatie met de groeiende digitale afhankelijkheid en complexere aanvallen maakt de nieuwe regelgeving digitale weerbaarheid steeds meer tot een economische randvoorwaarde.

Geopolitieke onzekerheid en investeringsklimaat

De geopolitieke onzekerheid bleef in het tweede kwartaal en de zomer groot. Voor de digitale economie werkt dit vooral door via energieprijzen, handels- en toeleveringsketens, beschikbaarheid van chips en apparatuur en de toenemende aandacht voor strategische autonomie. Tegelijkertijd neemt juist de investeringsdruk in AI-infrastructuur wereldwijd sterk toe, waardoor schaarste aan elektriciteit, datacenterlocaties, geavanceerde chips en financiering een steeds grotere rol speelt.

Het effect is daardoor tweezijdig. Onzekerheid kan reguliere investeringen vertragen, terwijl de concurrentie om strategische digitale infrastructuur juist versnelt. Voor Nederland betekent dit dat niet alleen de marktvraag, maar vooral de snelheid waarmee stroom, vergunningen, connectiviteit en veilige infrastructuur beschikbaar kunnen worden gemaakt bepalend wordt voor toekomstige digitale investeringen en daarmee ook het toekomstig verdienvermogen.

¹ <https://www.fromvolt.com/press/dutch-ai-cloud>

1.3.

DIGITALE ECONOMIE INDEX NEDERLAND

Om de prestaties van de digitale economie kwartaal op kwartaal kwantitatief samen te vatten en in een oogopslag de historische ontwikkeling te kunnen zien, hebben we de Digitale Economie Index Nederland (DEIN) ontwikkeld. De DEIN is een samengestelde index die bestaat uit de volgende deelgebieden en deelindicatoren:

- Voor **digitalisering** gebruiken we als indicatoren de zakelijke clouduitgaven en het aantal IT beroepen.
- Voor de **digitale sector** gebruiken we de toegevoegde waarde van de digitale sector en de werkgelegenheid.
- Voor de **digitale infrastructuur** leunen we op de omvang van het dataverkeer bij AMS-IX en de omvang van de colocatie datacenter capaciteit.

Dit zijn dezelfde indicatoren als ieder kwartaal worden uitgelicht in het dashboard. Het voordeel van deze indicatoren is dat ze ieder kwartaal beschikbaar zijn. Voor iedere indicator is de index op 100 gesteld voor het eerste kwartaal van 2023. Iedere indicator is een gelijke weging toebedeeld van 1/6.

In het tweede kwartaal van 2026 steeg de DEIN van 116 naar 124 punten, het hoogste niveau sinds de start van de index. Anders dan in het eerste kwartaal is de stijging breed gedragen. Digitalisering versnelde door sterke groei van cloudbestedingen en ICT-beroepen; de digitale infrastructuur groeide door via dataverkeer en datacentercapaciteit. Ook de toegevoegde waarde van de digitale sector nam toe, maar de werkgelegenheid daalde opnieuw.

De divergentie binnen de index wordt daarmee scherper. De vraag naar digitale diensten en infrastructuur versnelt, mede door AI, terwijl de digitale sector deze groei met minder werkenden realiseert. Dat kan wijzen op hogere arbeidsproductiviteit door automatisering,

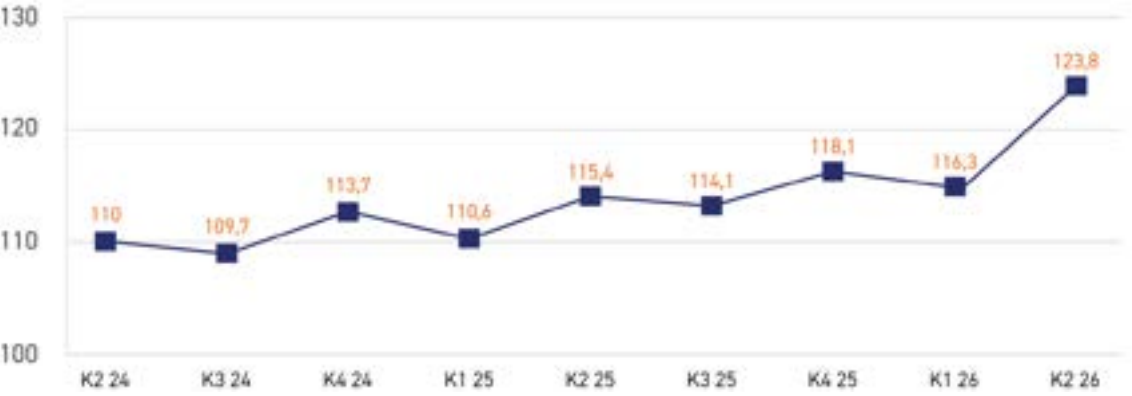
AI en schaalbare cloudplatformen, maar ook op een verschuiving in de samenstelling van de sector en een sterke afname van zelfstandigen. De cijfers ondersteunen dus een productiviteitsverhaal, maar vormen nog geen bewijs dat AI daarvan de enige oorzaak is.

Het deelgebied digitalisering bereikte in het tweede kwartaal opnieuw een recordniveau. Zakelijke publieke cloudbestedingen stegen tot € 3,17 miljard (+20,9% jaar-op-jaar) en het aantal werkenden in ICT-beroepen tot 599.000 (+5,6%). Daarmee groeit zowel de inzet van digitale infrastructuur als de hoeveelheid gespecialiseerde ICT-arbeid in de brede economie. De versnelling van de mondiale cloudmarkt en AI-investeringen wijst erop dat deze ontwikkeling voorlopig doorzet.

De digitale sector zelf laat een ander patroon zien. De toegevoegde waarde kwam uit op € 13,6 miljard (+3,8%), terwijl het aantal werkzame personen daalde tot 361.000 (-5,2%). Volgens de nationale rekeningen lag het aantal werknemers rond 316.000 en het aantal zelfstandigen rond 45.000. Daarmee zit de daling vooral bij zelfstandigen. De combinatie van hogere output en minder werkenden impliceert een forse stijging van de arbeidsproductiviteit.

Ook de digitale infrastructuur zette de groei voort. Het uitgaande verkeer via AMS-IX steeg tot 9,49 exabyte (+9,0%) en de colocatiecapaciteit tot 935 MW IT (+6,6%). De vraag groeit echter sneller dan nieuwe fysieke capaciteit kan worden toegevoegd. Vooral toegang tot elektriciteit en vergunningen bepaalt daardoor steeds sterker waar nieuwe cloud- en AI-infrastructuur kan landen.

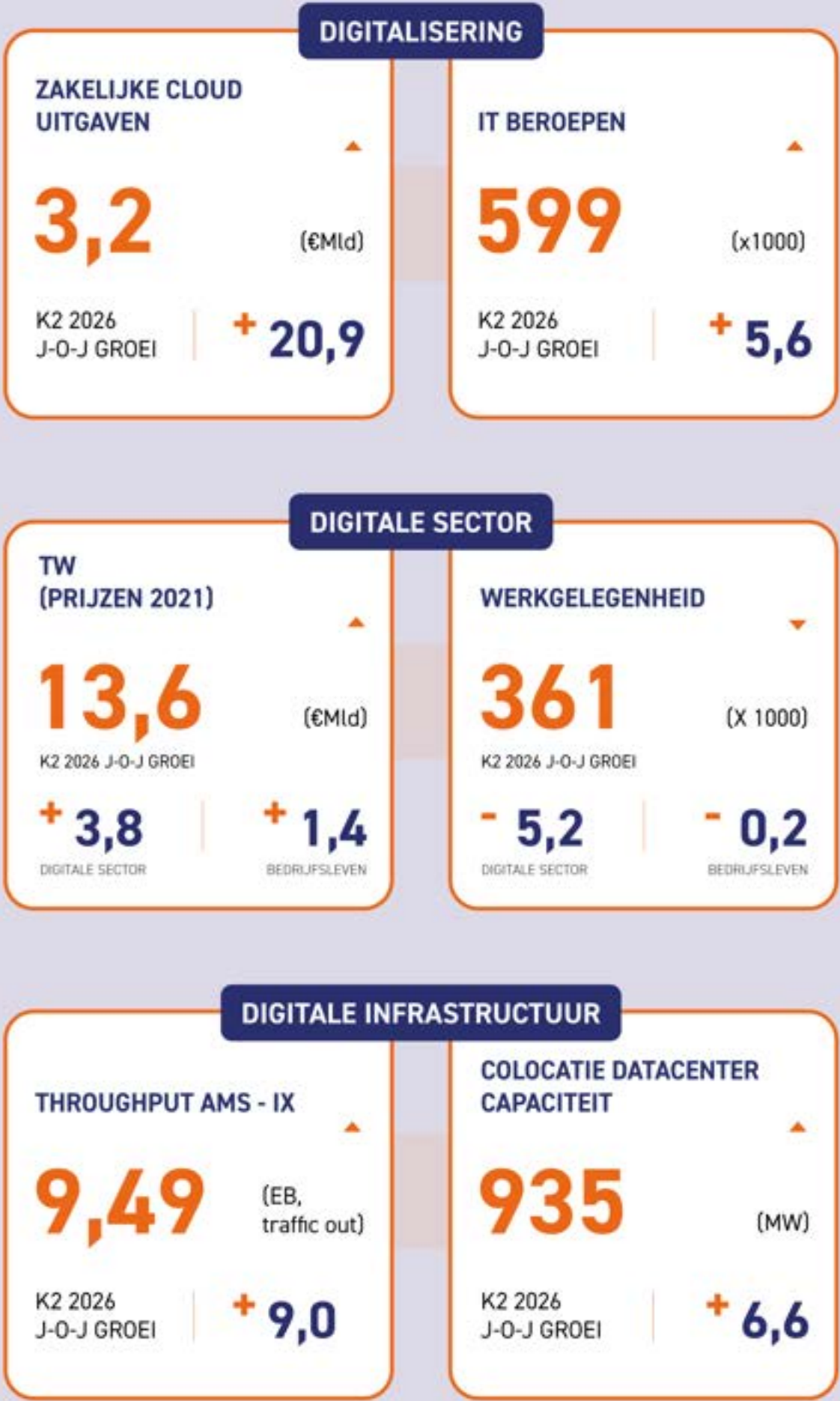
Figuur 1: Digitale Economie Index Nederland (DEIN)

Figuur 2: Digitale Economie Index Nederland (DEIN) - Deelgebieden

1.4.
DASHBOARD

02.
DIGITALISERING

Vrijwel ieder bedrijf, iedere organisatie vertrouwt voor de bedrijfsvoering voor een groot deel op digitale middelen. Deze digitale component wordt bovendien steeds groter. Daarmee zetten organisaties in op productiviteit, kosten-efficiëntie, kwaliteit, snelheid, duurzaamheid en worden nieuwe verdienmodellen geïntroduceerd.

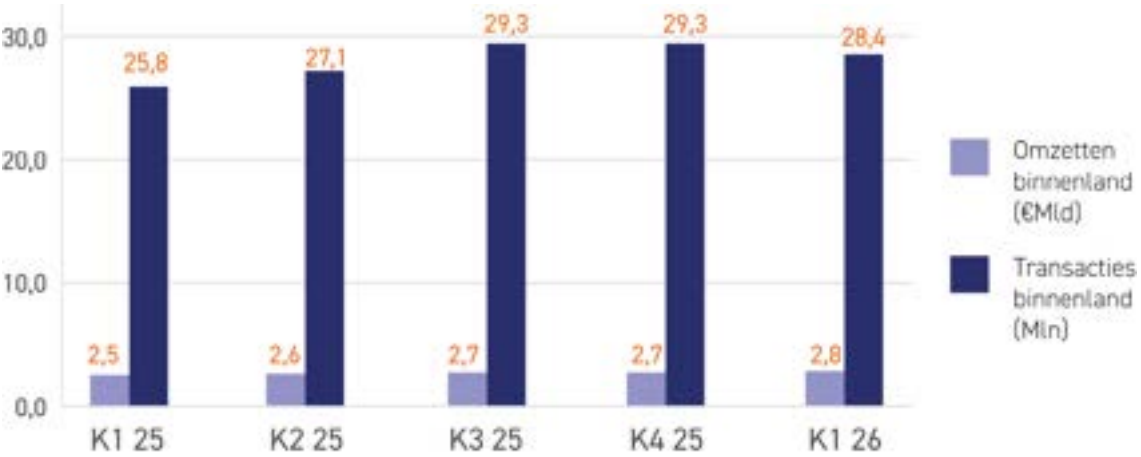
Om de prestaties van de digitalisering in de economie te beschouwen, kijken we enerzijds naar sterk gedigitaliseerde processen, waaronder het digitale betalingsverkeer.. Anderzijds kijken we naar de inzet van digitale middelen, met de uitgaven van bedrijven aan cloud computing, het gebruik van AI en het aantal medewerkers met een ICT-beroep in de brede economie als belangrijke graadmeters.

2.1.
BETALINGEN

De Kwartaalmonitor volgt vanaf deze uitgave niet langer afzonderlijk de ontwikkeling van de online consumentenbestedingen via de Thuiswinkel Markt Monitor. In de afgelopen jaren lijkt de verschuiving naar online winkelen grotendeels te zijn voltooid. Diensten worden inmiddels in grote meerderheid online aangeschaft, terwijl bij producten een meer structurele balans is ontstaan tussen online aankopen en aankopen in fysieke winkels. Kwartaalfluctuaties in online bestedingen zeggen daardoor steeds minder over de voortgang van digitalisering en worden bovendien sterk beïnvloed door de samenstelling van de consumptie, bijvoorbeeld door ontwikkelingen in reizen en andere diensten.

Het betalingsverkeer blijft daarentegen wel een relevante indicator voor de verdere digitalisering van de economie. Het digitale betalingsverkeer blijft omvangrijk. De meest recente DNB-cijfers in de monitor laten voor het eerste kwartaal van 2026 circa 28,4 miljoen kaartbetalingen op afstand zien, met een totale waarde van ongeveer € 2,8 miljard. Het aantal transacties ligt beduidend hoger dan een jaar terug (+20%), alsook de transactiewaarde (+16%).

Figuur 3: Kaartbetalingen (op afstand)

Bron: DNB

Ook iDEAL blijft centraal staan in het Nederlandse online betalingsverkeer, maar het merk bevindt zich inmiddels in een overgangsfase. Sinds 29 januari 2026 mag het gecombineerde iDEAL | Wero-logo worden gebruikt en uiterlijk 31 maart moest de co-branding zijn doorgevoerd. De technische migratie naar het Europese Wero-platform vindt gefaseerd plaats; uiterlijk eind 2027 moeten alle iDEAL-acceptanten zijn overgestapt.

De overgang naar Wero is ook vanuit het perspectief van digitale soevereiniteit relevant. Het European Payments Initiative wil een pan-Europees betaalplatform creëren dat grensoverschrijdend kan worden gebruikt en de afhankelijkheid van niet-Europese betaalplatformen vermindert. Voor Nederlandse consumenten verandert het betaalproces in eerste instantie nauwelijks.

Het aantal iDEAL | Wero-transacties kwam in het eerste kwartaal uit op circa 386 miljoen, ongeveer 5% meer dan een jaar eerder. De totale transactiewaarde bedroeg €41,2 miljard, circa 9% meer dan een jaar eerder.

Figuur 4: iDeal | Wero betalingen

Bron: DNB

2.2. GEBRUIK PUBLIEKE CLOUD

De zakelijke uitgaven aan publieke cloud bereikten in het tweede kwartaal van 2026 € 3,17 miljard. Daarmee ligt de markt 21% hoger dan een jaar eerder en versnelt de groei ten opzichte van het eerste kwartaal. De Nederlandse ontwikkeling past in een uitzonderlijk sterke mondiale cloudmarkt die vooral versnelt door de vraag naar AI-infrastructuurdiensten.

Binnen de Nederlandse cloudmarkt blijft Infrastructure-as-a-Service (IaaS) dan ook de belangrijkste groeimotor. De uitgaven aan IaaS-diensten stegen naar circa € 1,23 miljard, ongeveer 38% hoger dan een jaar eerder. Overigens groeit de wereldwijde markt nog sneller, vooral door de enorme cloudhonger van grote LLM's.

De hyperscalers profiteren dan ook sterk van deze versnelling. AWS rapporteerde over het tweede kwartaal een omzet van US\$ 42,2 miljard (+37%); Azure groeide met 43% en Google Cloud met 82% tot US\$ 24,8 miljard. Tegelijkertijd groeien gespecialiseerde AI-clouds snel: CoreWeave verdubbelde zijn kwartaalomzet ruimschoots tot US\$ 2,575 miljard. De markt blijft daarmee geconcentreerd, maar naast de drie hyperscalers ontstaat een snelgroeiende laag van neocloud-aanbieders die specifiek op AI-compute is gericht.

Figuur 5: Zakelijke publieke cloudbestedingen (€ Mln)

Bron: Pb7 Research

2.3. ARTIFICIËLE INTELLIGENTIE

AI-investeringen beginnen zich concreet te vertalen in bedrijfsresultaten. Na enkele jaren waarin vooral de omvang van de investeringen in AI centraal stond, ontstaan steeds meer aanwijzingen dat AI ook daadwerkelijk bijdraagt aan productiviteit en winstgevendheid. J.P. Morgan Private Bank constateert in zijn 2026 Mid-Year Outlook dat bedrijven die AI intensief in hun bedrijfsprocessen en verdienmodel hebben geïntegreerd sinds 2024 een sterkere verbetering van hun winstmarges laten zien dan de bredere markt².

Andere onderzoeken wijzen in dezelfde richting. Morgan Stanley constateert dat bedrijven die aantoonbaar voordeel uit AI halen hun cashflowmarges ongeveer tweemaal zo snel zien groeien als het wereldwijde gemiddelde³. Onderzoek van de European Investment Bank onder meer dan 12.000 Europese en Amerikaanse bedrijven schat bovendien dat AI-adoptie de arbeidsproductiviteit van Europese bedrijven gemiddeld met circa 4% verhoogt⁴.

De voordelen zijn echter nog sterk geconcentreerd bij voorlopers: volgens PwC realiseert de best presterende 20% van de onderzochte bedrijven 74% van de gemeten financiële opbrengsten van AI⁵. Deze bedrijven gebruiken AI niet alleen om bestaande processen efficiënter te maken, maar ook om processen, producten en verdienmodellen opnieuw vorm te geven. Daarmee groeit het bewijs dat de AI-golf niet uitsluitend een uitzonderlijke investeringscyclus in chips, datacenters en andere infrastructuur veroorzaakt, maar bij succesvolle gebruikers inmiddels ook begint door te werken in productiviteit, omzet en marges.

Figuur 6: Datacenter omzet NVIDIA (Mld)

Bron: NVIDIA, bewerking Pb7 research

De investeringen in artificiële intelligentie versnelden opnieuw. NVIDIA rapporteerde over het tweede kwartaal van fiscaal 2027 een datacenteromzet van US\$ 89,0 miljard, 18% meer dan in het voorgaande kwartaal en 117% meer dan een jaar eerder. De totale kwartaalomzet kwam uit op US\$ 96,2 miljard. NVIDIA verwacht voor het volgende kwartaal US\$ 108 miljard omzet, zonder dat daarbij datacenter-computeomzet uit China is meegenomen. De cijfers illustreren de uitzonderlijke snelheid waarmee AI-infrastructuur wordt opgeschaald.

Binnen Nederland neemt het gebruik van AI-oplossingen in bedrijfsprocessen verder toe⁶, terwijl ook de infrastructuurkant concreter wordt. Het zakelijk gebruik lijkt vooral snel toe te nemen door het gebruik van agentic-AI in werkprocessen (workflows) waarbij de voordelen vaak evident zijn, maar ook de investeringen snel kunnen oplopen.

Qua infrastructuur zien we dat de AI Factory in Groningen richting realisatie gaat en dat private initiatieven voor Nederlandse AI-cloud- en grootschalige AI-computecapaciteit steeds meer vorm krijgen. Daarmee verschuift AI van software-adoptie alleen naar een bredere infrastructuurvraag rond GPU-capaciteit, datacenters, elektriciteit en digitale soevereiniteit.

2.4. ICT BEROEPEN

Het aantal mensen werkzaam in een ICT-beroep steeg in het tweede kwartaal van 2026 naar 599.000. Dat is 5,6% meer dan een jaar eerder en het hoogste niveau in de reeks. Het CBS meldde dat ICT-beroepen met 36.000 werkenden de sterkste absolute groei van alle beroepsklassen lieten zien ten opzichte van het tweede kwartaal van 2025.

De stijging van ICT-beroepen contrasteert met de dalende werkgelegenheid binnen de digitale sector zelf. Dat betekent dat de vraag naar ICT-vaardigheden zich verder over de gehele economie verspreidt. Bedrijven buiten de traditionele ICT-sector bouwen eigen capaciteit op rond data, cloud, cybersecurity en AI.

De combinatie van snel stijgende cloudbestedingen en een recordaantal ICT-beroepen bevestigt dat digitalisering in het tweede kwartaal duidelijk versnelde. De groei vindt daarbij steeds minder uitsluitend binnen de ICT-sector plaats: digitale expertise wordt breder onderdeel van de personeelsbasis van organisaties in vrijwel alle sectoren.

Figuur 7: ICT beroepen (excl.RTV technici) x1000

Bron: CBS, bewerking Pb7 Research

² <https://privatebank.jpmorgan.com/apac/en/insights/latest-and-featured/mid-year-outlook>

³ <https://www.morganstanley.com/insights/articles/ai-market-trends-institute-2026>

⁴ <https://www.eib.org/en/publications/20250383-economics-working-paper-2026-02>

⁵ <https://www.pwc.com/gx/en/1/issues/tech-data-ai/ai-roi.html>

⁶ Zie bijvoorbeeld <https://www.newcom.nl/ai-gebruik-werkende-nederlanders/>

03. DE DIGITALE SECTOR

De digitale sector, of ICT-sector, groeit al decennialang sneller dan de economie als geheel. De sector speelt een centrale rol in de digitalisering van organisaties en ondersteunt bedrijven bij het verbeteren van processen, het verhogen van productiviteit en het ontwikkelen van nieuwe digitale diensten. Tegelijkertijd verandert de aard van de sector zelf. Cloud computing, automatisering en artificiële intelligentie maken het mogelijk om steeds meer diensten met minder menskracht te leveren.

Die ontwikkeling werd in het tweede kwartaal van 2026 nog zichtbaarder. De toegevoegde waarde groeide stevig, terwijl het aantal werkzame personen verder daalde. De sector realiseert daarmee meer toegevoegde waarde met relatief weinig groei van het aantal werknemers.

3.1. BEDRIJVENDEMOGRAFIE

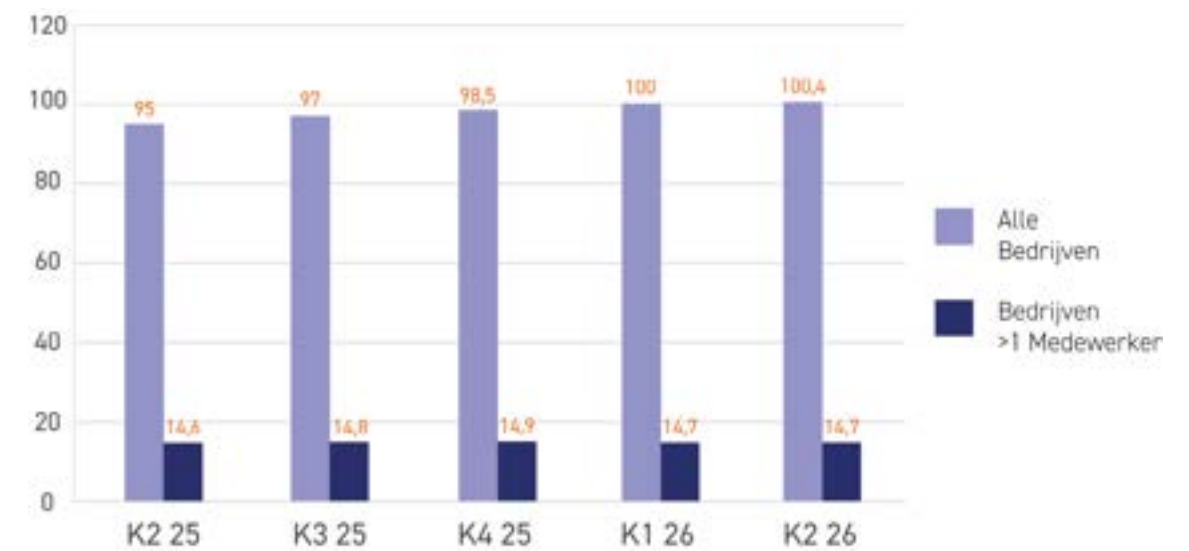
Volgens de CBS-bedrijvendemografie⁷ waren er in het tweede kwartaal van 2026 circa 100.400 bedrijven actief binnen de in deze monitor gebruikte afbakening van de digitale sector (SBI 2025). Dat is 5,4% hoger dan een jaar eerder, terwijl het aantal bedrijven met meer dan één medewerker met slechts 0,4% toenam tot 14.650. De groei zit daarmee vrijwel volledig bij bedrijven zonder of met zeer weinig personeel.

Dat beeld moet worden onderscheiden van de arbeidsmarktstatistiek. Volgens de KVK Zzp-monitor nam het aantal ingeschreven zzp'ers in de sector informatie- en communicatietechnologie in het tweede kwartaal met circa 2.300 toe ten opzichte van het voorgaande kwartaal. De nationale rekeningen laten tegelijkertijd een daling zien van het aantal personen met een zelfstandige hoofdbaan in informatie en communicatie. Het verschil hangt samen met definities: een inschrijving als zzp'er betekent niet noodzakelijk dat zelfstandigheid ook de hoofdbaan is.

Het ondernemerschap in ICT blijft daarmee hoog, maar de cijfers geven geen eenduidig beeld van groeiende zelfstandige werkgelegenheid. Juist bij de interpretatie van zzp-data is het belangrijk onderscheid te maken tussen Handelsregisterinschrijvingen en feitelijk arbeidsvolume.

Figuur 8: Bedrijvendemografie (x1000), Digitale Sector

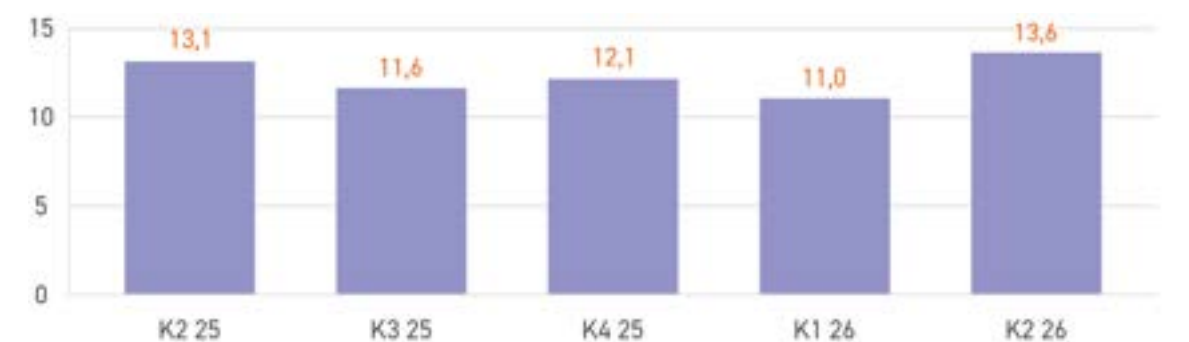

Bron: CBS Statline

3.2. PRESTATIES

De digitale sector groeide in het tweede kwartaal van 2026 verder. De toegevoegde waarde kwam uit op € 13,6 miljard (prijzen 2021), 3,8% hoger dan een jaar eerder. Daarmee presteerde de sector duidelijk beter dan de Nederlandse economie als geheel. Het totale bbp groeide in het tweede kwartaal met 1,4% jaar-op-jaar.

Figuur 9: Toegevoegde Waarde (€ Mld), Digitale Sector

Bron: CBS, bewerking door Pb7 Research

⁷ Het CBS is overgegaan op de nieuwe standaard bedrijvenindeling (SBI), waarin de digitale sector (K) uit minder bedrijven bestaat dan in de oude indeling. Indien de nieuwe SBI-indeling van toepassing is, wordt dat in de figuur vermeld.

De werkgelegenheid ontwikkelde zich tegengesteld. Volgens het CBS waren er in het tweede kwartaal circa 361.000 werkzame personen actief in de digitale sector, 20.000 minder dan een jaar eerder. De monitor komt daarmee uit op een jaar-op-jaar daling van 5,2% wat met name veroorzaakt werd door een afname van het aantal eenmanszaken. Het aantal werknemers bleef relatief stabiel en daalde met 1,3% jaar-op-jaar tot 316.000.

De combinatie van 3,8% hogere toegevoegde waarde en een afname van het aantal werkzame personen impliceert een sterke stijging van de toegevoegde waarde per werkende. Dat is een duidelijke trendbreuk met eerdere groeifases,

waarin economische groei en werkgelegenheid vaker samen opliepen. De cijfers passen bij productiviteitswinst door automatisering, cloud en AI, maar veranderingen in de sectorstructuur en vooral de daling van zelfstandigen spelen eveneens mee.

Ook internationale IT-bedrijven signaleren verschuivende bestedingspatronen. IBM meldde dat klanten eind juni budgetten naar servers, storage en geheugen verschoven en tegelijkertijd extra aandacht hadden voor cybersecurity. Dit ondersteunt het beeld dat AI-infrastructuur en security prioriteit krijgen binnen IT-budgetten.

Figuur 10: Aantal werkzame personen (x1000), digitale sector

Bron: CBS Statline

3.3. VOORUITZICHTEN

Het ondernemersbeeld verslechterde in het tweede kwartaal aanvankelijk sterk. In de Conjunctuurenquête daalde het ondernemersvertrouwen in informatie en communicatie van +9,2 in januari naar -4,9 in april. De personeelsindicator sloeg eveneens om, van +2,4 naar -2,8. Daarmee liep het sentiment duidelijk achter bij de feitelijke groei van de toegevoegde waarde.

In de zomer trad echter herstel op. In juli steeg het ondernemersvertrouwen in de sector naar +4,6, als enige grote bedrijfstak duidelijk positief. De verwachtingen uit

de monitor blijven gemengd: bedrijven rekenen per saldo nog op omzetgroei, maar de personeelsverwachtingen zijn veel zwakker. Dat past bij een sector die economische groei steeds minder vertaalt in extra werkgelegenheid.

De discrepantie tussen omzet- en personeelsverwachtingen sluit aan bij de feitelijke cijfers. Organisaties blijven investeren in digitalisering, cloud en AI, maar leveranciers lijken een groter deel van die groei te kunnen opvangen via schaalbare platforms, automatisering en hogere productiviteit.

Figuur 11: Verwachtingen komende drie maanden (% bedrijven die groei verwachten - % bedrijven die krimp verwachten)

Bron: Conjunctuur enquête, CBS Statline

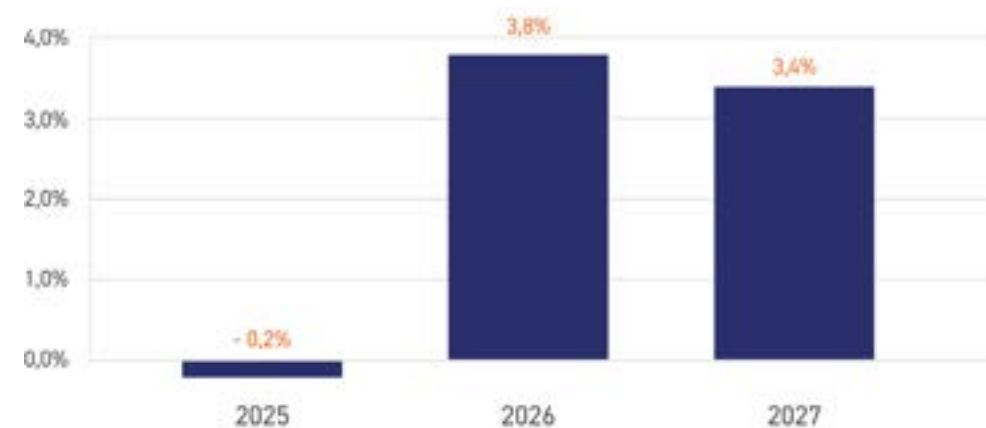
Ook de vooruitzichten voor de sector zijn sterk verbeterd. Na een lichte krimp van de toegevoegde waarde in 2025 (-0,2%) verwacht Rabobank voor Informatie en communicatie een groei van 3,8% in 2026 en 3,4% in 2027. Daarmee is het volgens Rabobank in beide jaren de snelst groeiende sector. De prognose voor 2026 is bovendien duidelijk verhoogd ten

opzichte van juni, toen vanwege de verwachte economische gevolgen van het conflict in het Midden-Oosten nog werd uitgegaan van 2,6% groei. Rabobank verwacht inmiddels een beperktere impact van het conflict, terwijl vooral de sterke vraag naar cloud, AI, cybersecurity en digitale infrastructuur de groei van de IT-dienstverlening ondersteunt.

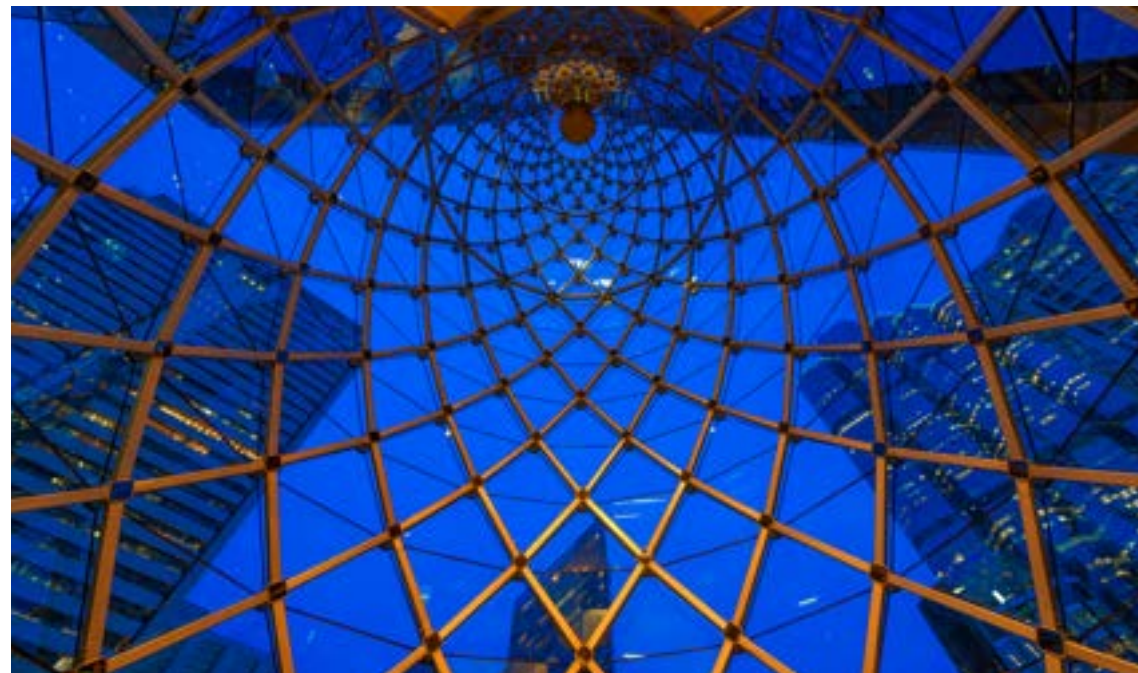
De combinatie van digitalisering, AI-investeringen en structurele vraag naar digitale diensten blijft daarmee gunstig voor de sector, maar de relatie tussen groei en werkgelegenheid verandert. Het tweede kwartaal versterkt het beeld dat de sector meer toegevoegde waarde kan realiseren met minder mensen. Tegelijkertijd groeit het

aantal ICT-beroepen buiten de sector sterk. Het is nog te vroeg om de volledige productiviteitsstijging aan AI toe te schrijven, maar AI en automatisering zijn inmiddels plausibele structurele factoren naast sectorverschuivingen en de afname van zelfstandige hoofdbanen.

Figuur 12: Groeiverwachtingen (TW) digitale sector

Bron: Rabobank, sectorprognoses september 2026

04. DIGITALE INFRASTRUCTUUR

De digitale infrastructuur – connectiviteit (van zeekabel tot antenne), datacenters, cloud en hosting – vormt het fundament onder de Nederlandse digitale economie. Vrijwel iedere digitale activiteit, van online winkelen en cloudgebruik tot artificiële intelligentie en industriële automatisering, is afhankelijk van betrouwbare digitale infrastructuur. Naarmate organisaties verder digitaliseren en AI een grotere rol krijgt in bedrijfsprocessen, neemt ook de afhankelijkheid van deze infrastructuur verder toe.

In het tweede kwartaal van 2026 versnelde de vraag naar digitale infrastructuur. Het uitgaande verkeer via AMS-IX groeide met 9,0% jaar-op-jaar en de colocationcapaciteit met 6,6%. De onderliggende vraag, vooral naar AI-compute, groeit sneller dan de fysieke infrastructuur kan bijbenen. Stroomaansluitingen, vergunningen en geschikte locaties worden daardoor steeds belangrijkere bepalende factoren voor verdere groei.

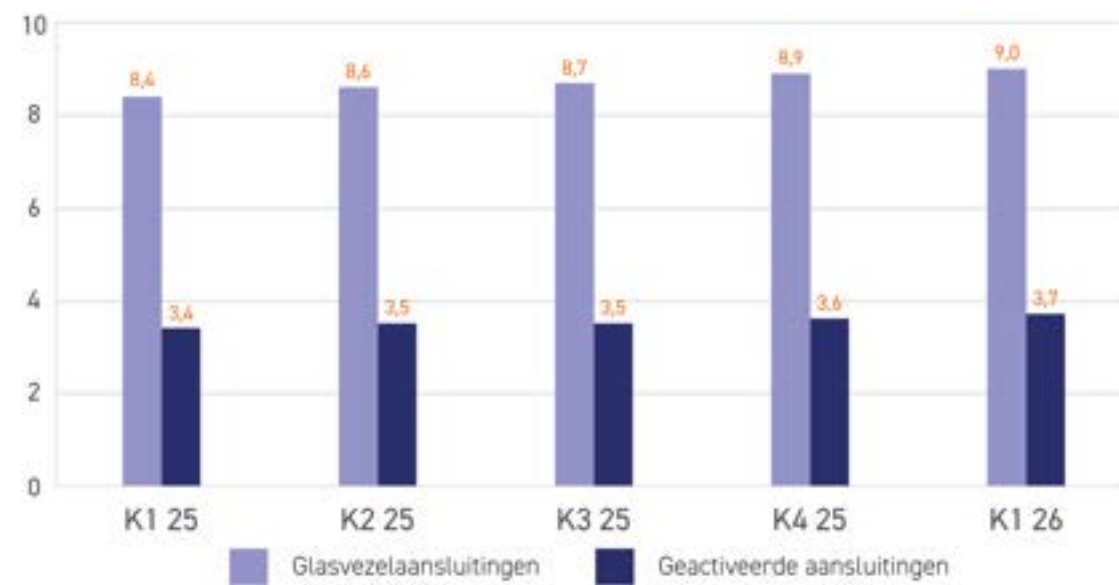
4.1. CONNECTIVITEIT

Netwerken vormen de verkeersaders van de digitale economie. De Nederlandse positie als digitaal knooppunt is historisch gebaseerd op een combinatie van internationale zeekabelverbindingen, hoogwaardige nationale netwerken en een sterke concentratie van internet exchanges en datacenters.

Op het gebied van vaste connectiviteit zet de uitrol van glasvezel door. De meest recente ACM-cijfers in de monitor laten circa 9,0 miljoen aangesloten huishoudens en 3,7 miljoen geactiveerde aansluitingen zien. De markt bereikt daarmee een volwassen fase: de fysieke dekking nadert verzadiging, terwijl de verdere groei steeds meer moet komen uit activatie en gebruik van de aangelegde infrastructuur.

Figuur 13: FTTH aangesloten huishoudens (Mln), totaal en geactiveerd

Bron: ACM

Ook het aantal machine-to-machine (M2M)-verbindingen blijft stijgen. De meest recente ACM-reeks komt uit op circa 20,3 miljoen aansluitingen, een jaar-op-jaar groei van 8%. De groei wordt gedragen door IoT, slimme energie-infrastructuur, logistiek en industriële automatisering en vergroot de afhankelijkheid van betrouwbare en veilige mobiele netwerken.

Figuur 14: M2M aansluitingen (mln)

Bron: ACM

Internationaal staat de Nederlandse positie als connectiviteitsknooppuntechterontoeemendedruk. Veel van de bestaande intercontinentale zeekabelverbindingen naderen het einde van hun economische levensduur, terwijl nieuwe hyperscale-kabelsystemen steeds vaker in andere Europese landen aanlanden en steeds meer ruimte bieden voor gebruik door derden. Daardoor wordt het behoud van de Nederlandse internationale connectiviteitspositie steeds meer een strategisch vraagstuk.

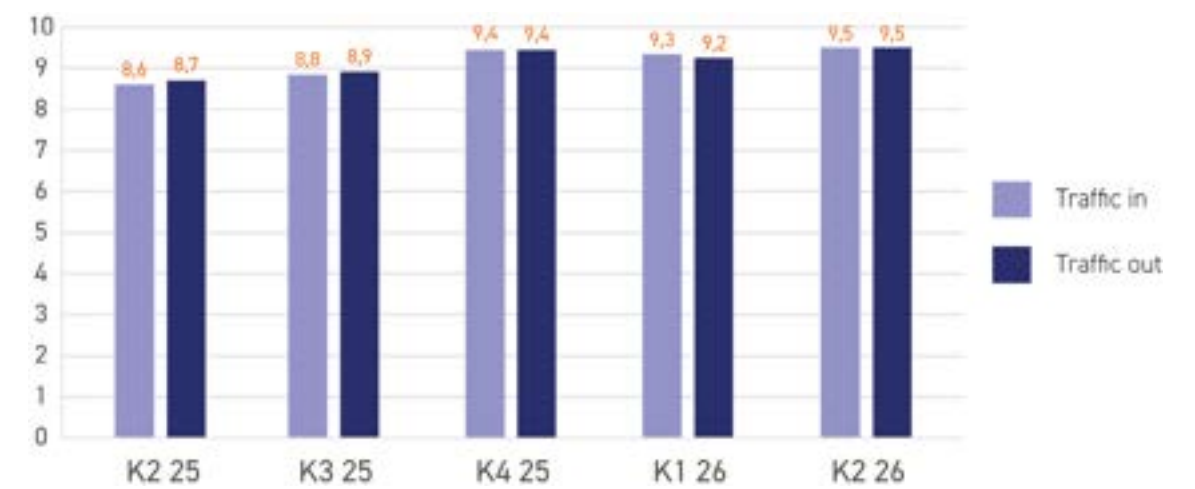
Internet Exchanges (IX'en) vormen een belangrijke indicator voor de ontwikkeling van de digitale infrastructuur. Zij fungeren als ontmoetingspunt waar netwerken, cloudproviders, contentplatforms en telecomoperators verkeer met elkaar uitwisselen.

Het uitgaande verkeer via AMS-IX kwam in het tweede kwartaal van 2026 uit op circa 9,49 exabyte, 9,0% meer dan een jaar eerder. Ook het inkomende verkeer lag rond 9,5 exabyte. Daarmee versnelt de groei ten opzichte van 2025, toen het verkeer gedurende meerdere kwartalen vrijwel vlak ontwikkelde.

De versnelling betekent niet automatisch dat de positie van publieke internet exchanges structureel sterker wordt. Hyperscalers en grote contentpartijen blijven een groeiend deel van hun verkeer via private interconnecties (rechtstreekse netwerkverbindingen) en eigen backbone-netwerken afwikkelen. Tegelijkertijd verschuift verkeer tussen exchanges en netwerken. Het verloop bij Speed-IX, waar de gemeten piek in het tweede kwartaal rond 1,0 Tb/s lag, onderstreept dat individuele exchange-statistieken niet één-op-één gelijkstaan aan de ontwikkeling van het totale Nederlandse internetverkeer.

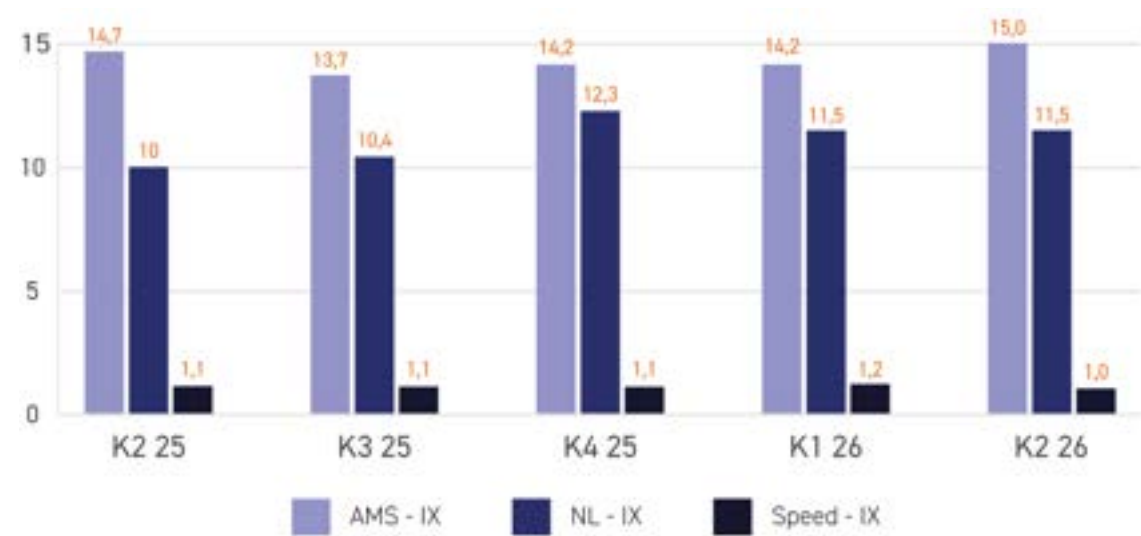
Het piekverkeer bij AMS-IX bereikte op 15 april juist een nieuw record van 15,0 Tb/s. Dat was circa 2% hoger dan de piek in het tweede kwartaal 2025. NL-IX lag in het tweede kwartaal rond 11,5 Tb/s. De combinatie van vooral de hogere kwartaalvolumes en een nieuw AMS-IX-record bevestigt dat de verkeersgroei in het tweede kwartaal weer aantrok, al blijft de ontwikkeling per exchange verschillend.

Figuur 15: Dataverkeer AMS-IX (EB) per kwartaal

Bron: AMS-IX

Figuur 16: Piekverkeer (Tb/s) per Internet Exchange

Bronnen: AMS-IX, NL-IX, Speed-IX

4.2. DATACENTERS

Datacenters vormen de fysieke basis van de digitale economie. Vrijwel alle cloud-, AI-, hosting- en internetdiensten draaien uiteindelijk op servers die in datacenters zijn ondergebracht. De groei van digitale diensten vertaalt zich daardoor direct in een groeiende behoefte aan datacentercapaciteit.

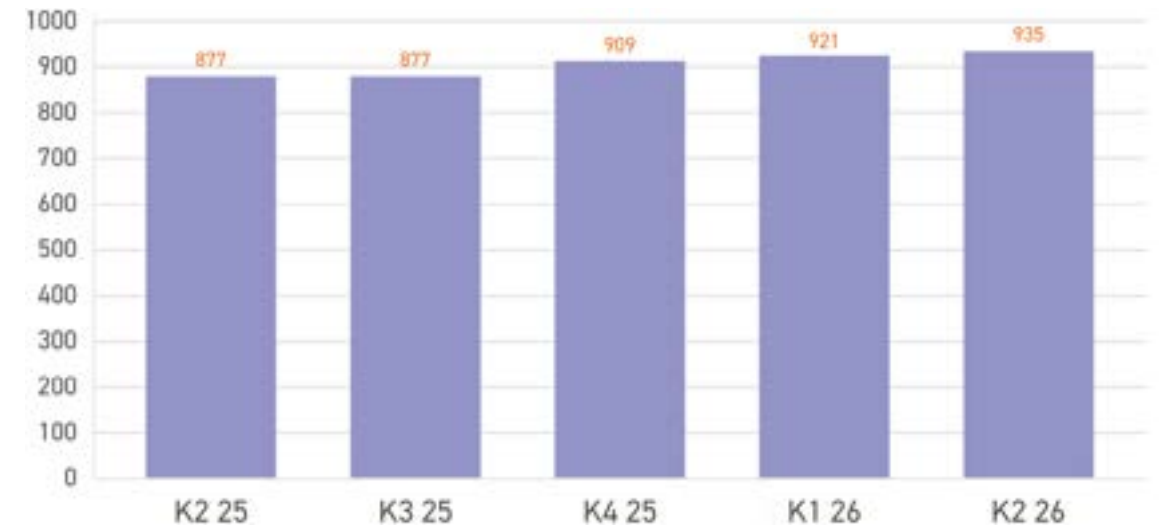
De Nederlandse colocationmarkt groeide in het tweede kwartaal van 2026 naar circa 935 MW operationeel IT-vermogen. Dat is 6,6% meer dan een jaar eerder en 14 MW meer dan in het eerste kwartaal. Daarmee zet de versnelling van de markt door, maar de absolute kwartaaltoevoeging blijft bescheiden in verhouding tot de snel oplopende vraag naar cloud- en AI-capaciteit en de snelle uitbreiding die binnen Europa als geheel zichtbaar is.

De belangrijkste rem blijft de beschikbaarheid van elektriciteit. Netcongestie beperkt nieuwe aansluitingen in grote delen van Nederland en vooral in de regio Amsterdam. Ook vergunningprocedures en ruimtelijk beleid verlengen ontwikkeltrajecten. Daardoor wordt beschikbare, daadwerkelijk leverbare stroomcapaciteit steeds waardevoller en verschuift nieuwe ontwikkeling vaker naar locaties buiten de traditionele datacenterclusters.

AI vergroot die spanning. Moderne GPU-infrastructuur vraagt niet alleen veel vermogen, maar ook veel hogere vermogensdichtheden en andere koelingsarchitecturen dan traditionele cloud- en enterprise-IT. Tegelijkertijd ontstaan plannen voor veel grotere AI-computeclusters. De Nederlandse AI Factory in Groningen is een publiek supercomputerproject. Private initiatieven, zoals de aangekondigde Nederlandse AI Cloud van VOLT en de langetermijnambitie voor een veel grotere Rotterdamse AI Gigafactory, opereren op een andere schaal en commerciële basis.

Nederland blijft een belangrijk digitaal knooppunt, maar toekomstige groei wordt steeds minder begrensd door vraag en steeds meer door uitvoerbaarheid. De relevante concurrentiefactoren verschuiven daardoor van alleen connectiviteit en markt bereik naar speed-to-power, vergunningzekerheid, schaalbare koeling en toegang tot kapitaal.

Figuur 17: Colocatie datacenter capaciteit (MW IT vermogen) per kwartaal

Bron: Pb7 Research

4.3. CLOUD & HOSTING

De publieke cloudmarkt versnelde in het tweede kwartaal sterk. Wereldwijd stegen de uitgaven aan cloudinfrastructuurdiensten met 40-50%. De drie grootste aanbieders - AWS, Microsoft en Google - hadden samen ongeveer twee derde van de wereldmarkt. Daarmee wordt cloudinfrastructuur steeds nadrukkelijker de technische basis onder generatieve AI en andere compute-intensieve toepassingen.

Naast de hyperscalers groeit een nieuwe categorie AI-gerichte neoclouds snel. CoreWeave (VS) realiseerde in het tweede kwartaal US\$ 2,575 miljard omzet, ruim twee keer zoveel als een jaar eerder, en had eind juni circa 1,5 GW actieve en 3,7 GW gecontracteerde stroomcapaciteit. Ook partijen als Nebius (hoofdkantoor NL), Crusoe (VS) en Nscale (VK) groeien snel. Voor hosting- en private-

cloudaanbieders blijft ondertussen een markt bestaan rond compliance, datalocatie, maatwerk, operationele controle en soevereiniteit.

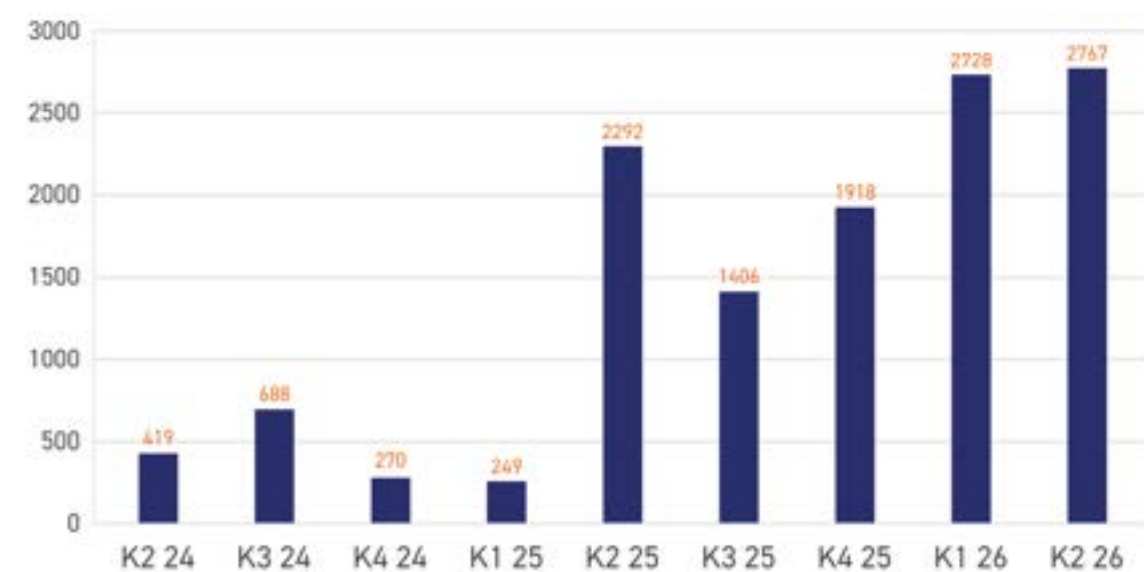
Digitale soevereiniteit kreeg in het tweede kwartaal bovendien concrete juridische en commerciële betekenis. De blokkering van de overname van Solvinity en de keuze om het toekomstige DigiD-platformbeheer via de Aanbestedingswet Defensie- en Veiligheid aan te besteden laten zien dat eigendom, juridische zeggenschap en ketenrisico's daadwerkelijk invloed krijgen op leveranciersselectie. De discussie verschuift daarmee van een abstracte keuze tussen Amerikaanse en Europese cloud naar risicogestuurde architectuur: welke data, applicaties en AI-workloads vereisen welke mate van juridische, operationele en technologische controle?

4.4. SECURITY

Het belang van digitale infrastructuur neemt in 2026 verder toe. De afhankelijkheid van stabiele verbindingen, datastromen, cloudplatforms en goed functionerende online diensten raakt vrijwel elk sociaal en economisch proces. Zodra die infrastructuur stopt, vallen ketens stil: zorginstellingen kunnen moeilijker patiënten verwerken, onderwijsinstellingen moeten systemen afsluiten, logistieke netwerken lopen vast en betalingen kunnen worden verstoord. In een periode van geopolitieke spanning, snelle digitalisering en toenemend AI-gebruik is digitale weerbaarheid daarmee geen technisch deelonderwerp meer, maar een structurele randvoorwaarde voor nationale stabiliteit en economisch functioneren.

Als indicator voor security kijken we ieder kwartaal naar de DDoS-cijfers van NBIP. NaWas mitigeerde in het tweede kwartaal 2026 2.767 aanvallen, 39 meer dan in het eerste kwartaal. Op kwartaalbasis lijkt dat vrijwel stabiel (+1,4%), maar de langere reeks laat een duidelijke trendbreuk zien: zo telde het tweede kwartaal van 2024 slechts 419 aanvallen, tegenover 2.292 in het tweede kwartaal van 2025 en meer dan 2.700 in beide eerste kwartalen van 2026. Ten opzichte van het tweede kwartaal van 2024 ligt het aantal aanvallen inmiddels ruim zes keer zo hoog. Het structureel hogere niveau sinds het tweede kwartaal van 2025 is daardoor relevanter dan de beperkte stijging ten opzichte van het eerste kwartaal.

Figuur 18: DDoS-aanvallen per kwartaal

Bron: NBIP

Ook de aard van DDoS-aanvallen verandert. De grootste aanval in het tweede kwartaal was aanzienlijk zwaarder dan in het eerste kwartaal. Daarnaast ziet NBIP een toename van complexere aanvallen, waarbij verschillende aanvalstechnieken tegelijkertijd worden ingezet. Ook worden vaker grote netwerken van besmette apparaten gebruikt om aanvallen uit te voeren. Dit maakt DDoS-aanvallen niet alleen omvangrijker, maar ook moeilijker om te herkennen en af te weren.

Parallel hieraan is het regelgevend kader aangescherpt. De Cyberbeveiligingswet en de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten traden enige weken na het tweede kwartaal, op 15 augustus, in werking. Daarmee gelden de NIS2-verplichtingen in Nederland daadwerkelijk voor ruim 8.000 organisaties, inclusief registratie-, zorg- en meldplichten en bestuurlijke verantwoordelijkheid. Voor de circa 500 organisaties die onder de Wwke als kritieke entiteit worden aangewezen, gelden daarnaast verplichtingen rond fysieke en organisatorische weerbaarheid.

Op EU-niveau volgt op 11 september 2026 een volgende stap in de Cyber Resilience Act: vanaf die datum gaan rapportageverplichtingen gelden voor actief uitgebuite kwetsbaarheden en ernstige incidenten. De belangrijkste productverplichtingen volgen vanaf 11 december 2027. Voor de financiële sector geldt DORA al sinds 17 januari 2025, waardoor ook cloud-, hosting- en infrastructuurleveranciers indirect steeds zwaarder worden beoordeeld op operationele weerbaarheid en ketenrisico.

De combinatie van het structureel hogere DDoS-niveau, complexere aanvallen en nieuwe wettelijke verplichtingen maakt digitale weerbaarheid tot een structurele investeringsprioriteit. Niet alleen de omvang, maar ook de toenemende complexiteit van aanvallen bepaalt daarbij het operationele risico.

05. OVER DE KWARTAALMONITOR DIGITALE ECONOMIE

De monitor is samengesteld door onafhankelijk onderzoeksbureau Pb7 Research en wordt mogelijk gemaakt door de Dutch Cloud Community, Dutch Data Center Association en de Rabobank. In de monitor kijken we naar de prestaties van de Nederlandse digitale economie. We kijken daarbij naar de ontwikkeling van de digitale benutting, de facilitering door de digitale sector, met extra aandacht voor de ontwikkeling van de digitale infrastructuur. Om dit op kwartaalbasis te kunnen doen, maken we zoveel mogelijk gebruik van indicatoren die ook daadwerkelijk ieder kwartaal beschikbaar zijn.

We maken daarbij zoveel mogelijk gebruik van openbare bronnen, zoals statistieken van onder meer het CBS, DNB en ACM. Daarnaast gebruiken we prognoses van de Rabobank, die ieder kwartaal worden geactualiseerd, en maken we gebruik van data van Pb7 Research (groei datacenters en zakelijke clouduitgaven).

Voor alle gegevens geldt dat we naar de omvang en de jaarlijkse groei kijken: hoeveel procent groei heeft plaatsgevonden ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder.

06.

DEFINITIES

AI (ARTIFICIËLE, OF KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE)

Het vermogen van een systeem om externe gegevens correct te interpreteren, om te leren van deze gegevens, en om deze lessen te gebruiken om specifieke doelen en taken te verwezenlijken via flexibele aanpassing.

COLOCATIE

Het huren van geconditioneerde datavloer en ruimte in computerracks bij een externe partij.

DATACENTER

Een geconditioneerde ruimte waarin servers en bijbehorende apparatuur worden geplaatst. Ook serverruimtes binnen gebouwen met andere functies rekenen we tot datacenters.

DIGITALE ECONOMIE

Economische activiteiten die voornamelijk worden uitgevoerd via digitale technologieën en het internet, zoals e-commerce, online dienstverlening en digitale marketing.

DIGITALE INFRASTRUCTUUR

De basisstructuur van hardware, software, netwerken en datacenters die nodig is voor de werking van digitale diensten en internettoegang.

GENERATIEVE AI (GENAI)

Kunstmatige intelligentie die in staat is nieuwe, originele inhoud te creëren, zoals teksten, beelden, muziek en meer, door te leren van bestaande gegevens.

CLOUD

Via internet op aanvraag toegang tot een gedeelde verzameling eenvoudig aanpasbare computermiddelen zoals servers, software en dataopslag. Diensten worden naar behoefte afgenomen zonder hulp van de aanbieder (selfservice), betalen is op basis van werkelijk gebruik.

CYBERCRIMINALITEIT

Illegale activiteiten die worden uitgevoerd via het internet of andere digitale middelen, zoals hacking, phishing en ransomware-aanvallen.

DDOS AANVAL

(DISTRIBUTED DENIAL OF SERVICE)

Een aanval waarbij een netwerk, server of website wordt overspoeld met een enorme hoeveelheid verkeer, waardoor deze onbereikbaar wordt voor legitieme gebruikers.

DIGITALE SECTOR

De sector van de economie die zich bezighoudt met technologie en digitale diensten, zoals softwareontwikkeling, IT-diensten en telecommunicatie.

FTTH (FIBER TO THE HOME)

Een netwerkarchitectuur waarbij glasvezelkabels direct naar woningen worden gelegd om zeer snelle internetverbindingen te bieden.

GPU (GRAPHICS PROCESSING UNIT)

Een gespecialiseerde processor die ontworpen is om grafische bewerkingen uit te voeren en die vaak wordt gebruikt in computers voor grafische toepassingen, AI en machine learning.

HOSTING

Het aanbieden van ruimte op een server voor websites, applicaties of diensten, zodat deze toegankelijk zijn via het internet.

INTERNET EXCHANGE

Een fysiek infrastructuurpunt waar verschillende internet service providers (ISP's) en netwerken met elkaar verbinding maken en verkeer uitwisselen.

M2M (MACHINE-TO-MACHINE)

Communicatie tussen apparaten zonder menselijke tussenkomst, vaak gebruikt in industriële en IoT-toepassingen.

PRIVATE CLOUD

Clouddiensten waarbij middelen door verschillende interne klanten (afdelingen, dochters en/of applicaties) worden gedeeld.

SAAS

Clouddienst waarbij een applicatie als dienst wordt afgenomen.

ZEEKABEL

Onderzeese kabels die continenten met elkaar verbinden en zorgen voor de meeste internationale datacommunicatie en internetverkeer.

IAAS

Clouddienst waarbij IT-infrastructuur, zoals opslag en verwerkingscapaciteit als dienst wordt afgenomen.

LAST MILE CONNECTIVITEIT

Het laatste deel van het netwerk dat de dienst verbindt van het lokale knooppunt naar de eindgebruiker (woning of bedrijf).

PAAS

Clouddienst waarbij een platform als dienst wordt afgenomen en waar applicaties op draaien en op maat ontwikkeld kunnen worden

PUBLIEKE CLOUD

Clouddiensten waarbij de middelen door meerdere afnemers (uit verschillende organisaties) worden gedeeld.

SOEVEREINE CLOUD

Een cloudinfrastructuur die onderworpen is aan de wetten en regels van een specifiek land, ontworpen om gegevensprivacy en -veiligheid te waarborgen.

